

Talepapir

Arrangement: UUI alm del. Samråd N

Hvornår: 12. januar 2021

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål N:

Vil ministeren på baggrund af en række artikler i Berlingske Tidende om herboende muslimske kvinders vanskeligheder ved at blive skilt redegøre for, hvorvidt det er dansk eller hjemlandets lovgivning (f.eks. iransk lovgivning), der er hovedproblemet (jf. artiklerne »Omstridt imam lavede skilsmissekontrakt, hvor muslimsk kvinde kunne miste børnene«, den 25. september 2020, »Kvinde ville skilles: Irans ambassade sendte hende til omstridt moské for at få tilladelse«, den 8. oktober 2020, »Imamer anklages for at tage op imod 10.000 kr. for skilsmissekontrakter«, den 10. oktober 2020, og »Amira blev tvangsgift og udsat for vold, men kan ikke blive skilt«, den 21. oktober 2020)? Er det fordi parterne er gift efter hjemlandets love, at kvinden har vanskelig ved at blive skilt, hvis mand ikke vil medvirke, eller er dansk lovgivning en hindring, i givet fald bedes oplyst hvordan? Er det ministerens opfattelse, at Imamer spiller en negativ

16. november 2020

Sags nr. 2020 - 19949
Akt-id 1435704

rolle i skilsmisssager i forhold til kvindens interesser, og har regeringen initiativer, der kan modvirke det? Vil ministeren tillade anonyme anmeldelser i sådanne muslimske skilsmisssager, hvor kvinden oplever pres og modstand fra f.eks. Imamer, ambassadeansatte og familie, der ønsker at fastholde kvinden i et ægteskab, så problemets omfang kan blive klarlagt?

Tekst:

[Indledning]

- Tak for spørgsmålet, som er stillet til både justitsministeren og mig. Jeg har aftalt med justitsministeren, at jeg vil besvare samrådsspørgsmålet på regeringens vegne.

[Danske skilsmissseregler]

- I forhold til samrådets første spørgsmål, der handler om ægteskabslovgivningen, vil jeg gerne starte med at understrege, at i Danmark gælder dansk lov. Enhver, der ønsker skilsmisse efter dansk lovgivning, kan få det.

- I Danmark behandles forældremyndighed og skilsmisssager alene af Familieretshuset og domstolene, og sagerne afgøres udelukkende efter dansk ret.
- En skilsmisse meddelt af andre er altså ugyldig efter dansk ret, ligesom andre instansers involvering er unødvendig for, at man kan blive skilt og få afgjort forældremyndighed efter dansk ret.
- Så selvom præster og andre religiøse forkyndere kan have bemyndigelse til at forrette vielser i Danmark, så kan de ikke behandle sager om forældremyndighed og skilsmisse.
- Når begge ægtefæller bor i Danmark, kan enhver af ægtefællerne søge om skilsmisse.
- Efter dansk ret har en ægtefælle altid ret til skilsmisse – eventuelt dog først efter en separationsperiode på 6 måneder. Det betyder, at den ene ægtefælle kan blive skilt, selvom den anden ægtefælle protesterer mod skilsmissen.

[Anerkendelse i andre lande af danske skilsmisser]

- Danmark deltager i to konventioner om anerkendelse af skilsmisser fra de andre kontraherende stater.
- Konventionerne betyder, at en kontraherende stat skal anerkende en skilsmisse fra en anden kontraherende stat, når betingelserne for dette i konventionen er opfyldt.
- Efter konventionerne er det bl.a. en betingelse for at anerkende en udenlandsk skilsmisse, at mindst en af ægtefællerne havde en tæt tilknytning til skilsmissemlandet. Det er desuden en betingelse, at den ægtefælle, der ikke ansøgte om skilsmisse, havde mulighed for at varetage sine interesser under skilsmissesagen.
- Danmark deltager som nævnt i to skilsmissekonventioner. Det drejer sig om:

- Den nordiske ægteskabskonvention, hvor vi samarbejder med Norge, Sverige, Finland og Island.
 - Og 1970-Hagerkonventionen om skilsmisse, hvor vi samarbejder med en lang række lande, der ud over en række europæiske lande omfatter Australien og Ægypten. [Australien, Cypern, Estland, Finland, Holland, Italien, Luxemburg, Moldova, Norge, Polen, Portugal, Schweiz, Slovakiet, Storbritannien, Sverige, Tjekkiet og Ægypten].
-
- Der kan dog være kvinder, der opnår skilsmisse efter dansk lov, men som oplever, at skilsmissen ikke bliver anerkendt i deres oprindelsesland.
 - Anerkendelse af en dansk skilsmisse i lande, som Danmark ikke samarbejder med om skilsmisse, afhænger af lovgivningen i det pågældende land.
 - På samme måde som andre lande ikke kan blande sig i dansk skilsmisselovgivning, har Danmark heller ikke indflydelse på sådanne spørgsmål i andre lande.

Det er således det enkelte land, der suverænt bestemmer, hvornår en udenlandsk skilsmisse anerkendes.

[Imamers rolle i skilsmisser]

- Der har med god grund været stor fokus på kvinder, der lever under negativ social kontrol fra familiemedlemmer og andre personer i lokalsamfundet fx imamer.
- Lad mig slå fast, at situationer, hvor religiøse forkyn- dere deltager i negativ social kontrol og er medvir- kende til at fastholde kvinder i ægteskaber, ikke bør finde sted i Danmark.
- Det er en stor prioritet for regeringen at bekæmpe an- tidemokratiske kræfter, der har til sinde at skabe split- telse i det danske samfund og underminere de grund- læggende værdier i vores samfund.
- Det er vigtigt, at vi som samfund siger konsekvent fra over for f.eks. imamer eller andre, som med tvang forsøger at fastholde kvinder i et ægteskab, de vil ud af.

- Regeringen har derfor lige før jul fremsat et lovforslag til styrkelse af indsatsen mod negativ social kontrol.
- Lovforslaget indeholder en række forskellige tiltag:
- Vi foreslår at ændre straffelovens bestemmelse om psykisk vold, så det tydeligt fremgår, at negativ social kontrol er omfattet af bestemmelsen. [Det skal også præciseres i bestemmelsen, at fastholdelse i et ægteskab eller ægteskabslignende forhold ved hjælp af religiøse skilsmissekontrakter mv. også er omfattet af straffelovens bestemmelse om psykisk vold.]
- Vi foreslår desuden at indføre forbud mod religiøse vielser af mindreårige.
- Derudover vil vi skærpe straffen for at fastholde en person i et ægteskab eller ægteskabslignende forhold med tvang.
- Og vi vil skærpe reglerne om udvisning for dem, der overtræder de nævnte straffelovsovertrædelser.

- Vi vil desuden indføre mulighed for at inddrage eller nægte at udstede et pas til en mindreårig, hvis der er grund til at tro, at barnet skal giftes eller vies religiøst i udlandet.
- Og endelig foreslår vi at skærpe sprogkravet til religiøse forkyndere, der søger om forlængelse af deres opholdstilladelse.
- Sammen med et bredt flertal i Folketinget har vi tidligere indført et tildækningsforbud. Vi har sikret, at de hadprædikanter, der står på en forbudsliste, ikke kan rejse ind i Danmark. Og vi har vedtaget lovgivning om bekæmpelse af parallelsamfund, som sikrer en ny beboersammensætning i udsatte boligområder.
- Nu tager vi med det lovforslag om forbud mod antidemokratiske donationer, som regeringen fremsatte i november sidste år, endnu et skridt i kampen mod ekstremisme og parallelsamfund.
- Alle borgere i Danmark – også kvinder med minoritetsbaggrund – skal kende deres rettigheder og have fuld adgang til dem.

- Når kvinderne har brug for hjælp til at komme ud af et ægteskab, så håber jeg, at de fremover i højere grad kommer til at bruge myndighedernes tilbud.
- Vi arbejder i hvert fald for, at de kender deres rettigheder og tilbuddene om hjælp og støtte til dem.
- Det er helt centralt, at kvinderne kan få den rette vejledning og støtte, når de henvender sig til myndighederne. De relevante fagpersoner, som møder kvinderne i kommunerne og andre steder i den offentlige sektor, skal være klædt på til at kunne hjælpe de her kvinder, når de henvender sig og beder om vores hjælp.
- Derfor tilbyder Styrelsen for International Rekruttering og Integration – i daglig tale SIRI – blandt andet også opkvalificeringskurser for kommunale fagpersoner om de udfordringer, som etniske minoritetskvinder kan stå overfor i forbindelse med indgåelse og ophævelse af religiøse vielser.

- SIRI gennemfører også en oplysningsindsats om religiøse vielser og skilsmisser, som er målrettet unge, ugifte kvinder med muslimsk baggrund.

[Anonyme anmeldelser]

- I samrådsspørgsmålet bliver der også spurgt til, om det skal være muligt at foretage anonyme anmeldelser af disse problematiske skilsmissesager.
- Som I ved, fremgår det af den politiaftale, som justitsministeren for nylig har indgået med en stor del af Folketingets partier, at der i alle politikredse skal oprettes specialiserede teams til sager om bl.a. vold i nære relationer og æresrelaterede forbrydelser.
- Af aftalen fremgår også, at der skal gennemføres en undersøgelse af, om der skal gøres mere for at beskytte anmeldere. Der vil i den forbindelse også blive set på fordele og ulemper ved anonyme anmeldelser.

[Afslutning]

- Endnu engang tak for spørgsmålet, som er både meget relevant og meget vigtigt.
- Nogle kvinder i Danmark – vi ved ikke præcist hvor mange – fastholdes mod deres vilje i ægteskaber. Det er fuldstændig uacceptabelt.
- Som nævnt har vi i regeringen taget tiltag til at stramme lovgivningen. Samtidig fortsætter vi det vigtige forebyggende arbejde.
- Vi rådgiver og opkvalificerer de fagfolk, der er i kontakt med de mennesker – primært kvinder – som fastholdes i ægteskaber mod deres vilje. Vi viderefører det nationale team af sikkerhedskonsulenter, der rådgiver fagfolk og borgere i de konkrete sager.
- Det bliver desværre nok en langvarig indsats. Men den er vigtig.
- For når vi kæmper for kvindernes frihed og rettigheder, så gør vi det ikke kun for de enkelte kvinders skyld. Vi gør det på vegne af vores demokrati og for

at sikre sammenhængskraften og de grundlæggende værdier i det danske samfund.

- Tak for ordet. Jeg ser frem til en god debat.